

Beskrivelse af læringsaktiviteter på landbrugsuddannelsen

Titel: Malkekvæg i stald og mark - grundforløb

Beskrivelse: Her skal du være med til at passe skolens kvægbesætning. Vi har 60 økologiske malkekøer med kvieopdræt. Tyrekalve sælges. Vi malker med 2 x 4 malkemaskiner i malkegrav.

Du skal arbejde sammen med 3-4 andre elever og kvæglærerne. Dagen starter med morgenmalkningen kl. 5 og slutter med aftenmalkning frem til kl. 17.30. Efter frokost er der middagspause til kl. 15.30. Du vil også få weekendvagter med at passe dyrene sammen med én eller to andre elever.

Varighed: 2-3 måneder

Elevens arbejdstid I arbejdet på skolen skal du udføre praktiske opgaver og deltage i holdundervisning i gennemsnit mindst 37 timer om ugen.

Forudsætninger: Ingen

Mål: Du skal blive god til:

- At passe et arbejde – herunder passe tiderne, tage mod instruks, arbejde sammen med andre og alene og få opgaverne gjort på en god måde
- At arbejde sikkerhedsmæssigt forsvarligt for dig selv og andre
- At malke
- At fodre og passe dyrene
- At se på dyrene, om de er i brunst og om de trives.
- At se på dyrene om de er syge og kunne navnene på de almindeligste sygdomme.
- At sætte hegn
- At håndtere kvæg ved flytning
- At bruge og vedligeholde det udstyr og de maskiner, der anvendes i kvægbedriften
- At lave små beregninger i forhold til arbejdet med kvægbesætningen

Bedømmelse: Der er udarbejdet et afkrydsningsskema, som anvendes til at afklare, hvad du har arbejdet med, og hvor selvstændigt du har arbejdet. Skemaet findes i slutningen af dette dokument.

Ved månedens udgang taler du og læreren sammen. Har du nået de faglige og sociale læringsmål eller ej? Der laves en skriftlig evaluering af månedens forløb og giver en vejledning til, hvordan du kan nå målene. Der er mulighed for at ændre i din uddannelsesplan, således at du kan nå målene.

Din indsats på dette værksted giver sammen med anden undervisning baggrund for standpunktskarakteren i *Arbejds miljø* og *Biologi* samt bedømmelsen af om *grundforløbet kompetencemål* fra bekendtgørelse om landbrugsuddannelsen er bestået

Hvad lærer du?:

Almene personlige egenskaber i forhold til arbejdsfællesskabet

Vi har fokus på arbejdsmoral, ansvarlighed, tempo, hygiejne, sprogbrug, evnen til at udvise interesse, selvstændighed og fleksibilitet. Det er selvfølgelig også vigtigt, at du kan møde arbejdsklar tidligt på morgenen.

Sikkerhed

En del af undervisningen i sikkerhed ligger på dette hold. Der arbejdes med sikkerhed omkring gyllehåndtering, håndtering af kemikalier ved malkningen, arbejdspladsbrugsanvisninger, sikkerhed omkring håndtering af dyrene samt ergonomi.

Ud over undervisningen på dette hold og de andre værkstedshold afholdes der kurser i førstehjælp, brandbekæmpelse og arbejdsmiljø (se lærings-aktiviteten: *Sikkerhed i arbejdet*).

Malkning, fodring, opsyn og pasning af dyr

Du kommer til at være med omkring alle de opgaver, der hører til i arbejdet med en malkebesætning. Her indgår også arbejdet med græsmarkerne – fx sætning af hegn, afpudsning af marken og beskæring af læhegn samt arbejde ved ensilering af græs, helsæd og majs.

Under arbejdet med besætningen gennemgås noget af den teoretiske baggrund for vores arbejde: koens anatomi og fysiologi, malketeori, hygiejne, fodermidler og foderplanlægning, avlsarbejdet, dyrevelfærd og sygdom i besætningen.

Der vil blive afholdt malkeundervisning, sådan at der kan udstedes malkebevis.

Besøg på dyreauktioner, dyrskuer og åben stald-besøg i omegnen supplerer undervisningen på kvægholdet.

Staldteknik

Du vil lære at betjene og vedligeholde det udstyr og de maskiner, der anvendes i malkestald, løsdriftsstald og foderlade. Ligeledes har dette hold ansvaret for fyring i og rensning af halmfyret.

Matematik, økonomi og markedsforhold

De aktuelle beregningsopgaver i kvægbruget udføres: foderberegninger, måling af foderbeholdninger, bestemmelse af kælvningsdato, beregning af tilvækst hos kalve, aflæsning og kontrol af fakturaer og afregnings-sedler osv.

Biologi

På dette hold vil du få en del af din biologiundervisning.

Undervejs i det praktiske arbejde vil du bl.a. lære noget om mikroorganismer, da mikroorganismers tilstedeværelse og betydning er en naturlig del af koens fordøjelse, af ensilagefremstilling og af produktion af mælk med god kvalitet.

Ligeledes vil du på holdet skulle arbejde med at forstå koens opbygning, funktion og adfærd. Det er vigtigt at vide, når du arbejder med en kvægbesætning.

Ud over undervisningen på dette hold undervises der i biologi på de andre værkstedsfag.

Biologifaget afsluttes med læringsaktiviteten: *Biologi*

Hvordan foregår undervisningen?

Undervisningsformen: Undervisningen fungerer som en mesterlære, hvor du som elev deltager i det praktiske arbejde i landbruget ud fra dine forudsætninger. I starten er du måske ikke forrest i arbejdet, men iagttager mere, hvad de andre elever og læreren laver. Derfor er det vigtigt, at du arbejder sammen med andre. Efterhånden vil du overtage rollen som mere erfaren elev, som kan håndtere flere maskiner og mestre flere opgaver.

Undervejs i arbejdet bliver du som elev afkrævet forklaringer på, hvorfor du arbejder, som du gør, og hvordan man kan bedømme arbejdet.

Lærerrollen: Læreren skal planlægge, demonstrere og dernæst instruere dig i arbejdsopgaverne. Læreren skal sørge for, at der er tid til, at du har forstået, hvad der foregår, og hvorfor vi gør, som vi gør. Læreren skal sørge for, at der stoppes op i arbejdet, hvor der er plads til drøftelser om forklaringer af baggrunden for arbejdet og bedømmelse af det.

Læreren skal undervejs evaluere om du er på vej til at nå de mål, der er for undervisningen. Han/hun skal synliggøre dine fremskridt, og skal sammen med dig lave en plan for, hvordan du når frem til alle målene.

Elevrollen: Du skal være villig til at lære af andre – både dine elevkammerater og lærerne. Derfor skal du være positiv i din omgang med andre. Du skal være villig til at deltage aktivt i arbejdet.

Det er vigtigt, at du spørger, hvis du ikke forstår, og at du reagerer, hvis der er ting, som du synes virker forkert.

Du skal møde til tiden efter pauserne og være veludhvilet, og du skal holde dig selv og dit arbejdstøj rent.

Resurser og rammer Aktiviteterne foregår i skolens malkekvægsbesætning med tilhørende foderarealer. Der vil dog også i mindre grad blive gjort brug af indendørslokaler med netadgang og dvd/video-fremviser. Skolens biler anvendes til ture ud af huset, hvor vi kan lære af andres praksis.

Undervisningen varetages af driftsleder og faglærere: Brian K. Pedersen og Leif Tolstrup.

Malkekursus afholdes af malkeinstruktør

Detaljerede læringsmål til opnåelse af grundforløbets kompetencemål i bekendtgørelse om landbrugsuddannelsen af 13/4 2015 (Formuleret med kursiv)

Almene personlige egenskaber i forhold til arbejdsfællesskabet

Udvide fleksibilitet, ansvarlighed og interesse

Kende virksomhedskulturen inden for landbrug

Samarbejde med andre om løsning af enkle arbejdsopgaver

Kommunikere på en hensigtsmæssig måde

Deltage aktivt i egen oplæringsproces

Sikkerhed

Have viden om arbejdsmiljø i en landbrugsvirksomhed

Kunne anvende arbejdsmiljømæssige metoder i det praktiske arbejde

- Kan udføre arbejdet med dyrene, maskiner og redskaber på en sikkerhedsmæssig og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. (Flytning af dyr, kørsel med vogn, arbejde på stiger, håndtering af frontlæsser)
- Kan tilrettelægge arbejdet sådan, at farerne ved gylle- og ensilagegasser undgås
- Kender betydningen af skiltning for advarsler og påbud
- Ved hvordan der skal ydes førstehjælp og tilkaldes hjælp
- Eleven skal kunne forklare hvordan kroppen er sammensat og udføre løft og vælge arbejdsstillinger der tager hensyn til kroppens opbygning.

Malkning, fodring, opsyn og pasning af dyr

Have grundlæggende viden om fodermidler og fodringsmetoder, om dyrenes anatomi, fysiologi, kendetegn og pasningskrav, om sygdomstegn, velfærd, adfærd og reproduktionsforhold, om næringsstoffers indvirkning på dyr, om almindelige arbejdsfunktioner i landbruget, herunder malkning og om økologi og bæredygtighed

Kunne anvende pasnings- og fodringsmetoder ved husdyrhold og metoder til overvågning af dyrevelfærd og sygdom og have færdighed til at reagere på åbenlyse afvigelser fra dyrs normaladfærd og på sygdomstegn i dyreholdet

Have kompetence til at forklare og vurdere forskellige fagmetoder i forhold til parametre som miljø, sikkerhed og kvalitet, til at vælge de mest hensigtsmæssige arbejdsmetoder i en given situation, til at planlægge og udføre en enkel overskuelig arbejdsproces, til at søge og anvende relevante informationer og vejledninger, til at udarbejde almindelig anvendt faglig dokumentation som arbejdssedler, registreringer mv, til at dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser og til at anvende og forstå almindelig forekommende faglige udtryk og begreber

Malkning

- Deltage i malkning sammen med andre
- Gennemføre kurset ”Grundbevis i malkning”

Fodring

- registrere dyrets fodertilstand ud fra huldvurdering
- navngive kvægets fire maver
- kende foderets vigtigste egenskaber: struktur, tyggetid, protein og stivelse

- genkende og navngive forskellige fodermidler
- udfodre fodermidler til forskellige dyregrupper efter instruks (fuldfoder, ensilage, kraftfoder, mælk)
- beskrive forskellige fodringsmetoder (efter ædelyst, fuldfoder, afgræsning)
- kende til reglerne for økologisk kvæghold
- registrere og rette fejl i forbindelse med fodring af dyr (Manglende udfodring, afblanding, forkert konsistens)

Opsyn og pasning af dyr

- registrere brunst (slim, hævede og røde skamlæber, springer på hinanden, brølen, tilbageholder mælken og forhøjet aktivitets niveau)
- registrere dyrets temperatur og kende dyrets sundhedstilstand ud fra temperatur, adfærd, gødningskonsistens og respiration.
- se sygdomstegn ved dyr samt kunne navngive de almindeligste sygdomme ved husdyr (yverbetændelse, kalvediarre, lungebetændelse og kælvningsfeber)
- registrere dyr i fødsel: (Spændt yver, slim fra skeden, væskeafgang fra skeden og veer)
- udføre isætning af CHR-øremærker
- beskrive dyrenes behov for hvile, vand og rette klimaforhold og se om deres behov er dækket
- sætte hegn sammen med andre

Staldteknik

Have viden om tekniske installationer og maskiner, som anvendes ved husdyrhold

Kunne anvende metoder til betjening, indstilling og vedligehold af teknisk udstyr og maskiner og kunne reagere hensigtsmæssigt på åbenlyse fejl og sikkerhedsmæssige afvigelser på maskiner, redskaber og tekniske installationer

- anvende de tekniske hjælpemidler i stalden efter instruks
- udføre de mest almindelige vedligeholdelsesopgaver i stalden efter instruks
 - malkeanlæg
 - staldinventar
 - vandkopper
 - siloer, kværn og fuldfodervogn
 - gylleanlæg.

Matematik og IT

Kunne anvende matematiske metoder til beregning i husdyrhold, herunder regneregler, regnetekniske hjælpemidler, geometri, procent og rentesregning samt grafisk afbildning

Kunne anvende metoder til informationssøgning

Biologi

Biologi skal beståes på F- niveau

Evaluering kvægbrug

Elevnavn: _____

- A. Eleven har prøvet at udføre det pågældende arbejde sammen med en lærer.
- B. Eleven har selv udført det pågældende arbejde efter en grundig instruktion.
- C. Eleven har rutine og kan tildeles ansvar for det pågældende arbejdes udførelse med et minimum af tilsyn.
- D. Eleven kan egenhændigt påbegynde og fuldføre arbejdsopgaven.

Arbejdsfunktioner omkring:	A	B	C	D	Kolonne til kommentar, bemærkninger m.m.
Sikkerhed					Vurdering mht. sikkerhed i arbejdet
Flytte/håndtere dyr					
Manuelt arbejde med fx løft					
Kørsel med fuldfodervogn					
Kørsel med frontlæsser					
Kørsel med gummiged					
Arbejde på stiger					
Gylle- og ensilagegasser					
Anvendelse af kemikalier					
Førstehjælp					
Malkning					
Betjening af malkeanlæg					Opstart, vask, udskifte reservedele, olie til pumpe,
Forberedelse af ko					Aftørring, formalkning, kontrolmål
Påsætning					
Aftagning					Kontrol af færdigmalkning, pattespray
Håndmalkning					
Anvende CMN-test					
Anvende spandmalker					
Malke i kælvningsboks					
Hygiejne under og efter malkning					Håndvask, aftørring, fjernelse af gødning, vask af klude mv.
Kontrollere køletank					
Brug af kontroludskrifter					Grundbevis i malkning, dato: Udvidet bevis i malkning, dato:
Fodring					
Feje krybber					
Valse korn					
Blande og fordele fuldfoder					
Tildele kraftfoder til enkelt dyr					
Tildele grovfoder til kvier					
Kalvefodring					
Huldvurdere dyrene					
Genkende og navngive fodermidlernes					Kornarter, græs, kløver, majs, ært, salt, foderkridt, mineraler, kalveblanding, kraftfoder
Se om foderkvalitet er i					

orden					
Kontrollere og rengøre vandautomater/vandkar					
Opsyn og pasning					
Udføre tilstrækkeligt tilsyn med alle dyr					
Vurdere behov for at strø					
Udmuge hos kalve					
Skrabe spalter					
Reproduktion					
Registrere brunst					
Tilkalde inseminør ved brunst					
Fange og binde ko op til inseminering					
Kælvning					
Registrere ko i fødsel					
Yde fødselshjælp					
Kalde hjælp ved vanskelig kælvning					
Give vand efter kælvning					
Registrere efterbyrd					
Isætte øremærke					
Registrere kalv					
Sygdomme					
Kende koens normale adfærd					
Opdage sygdomme					Lunge-, fordøjelses-, kælvnings, yver-, ben-, hudsygdomme
Tilkalde hjælp ved sygdomme					
Behandle dyrene ud fra dyrlægens anvisninger					
Hjælpe til ved klovbeskæring og afhorning					
Anatomi					
Bruge de rigtige ord til at beskrive koen					
Navngive koens maver					
Kende drøvtyggerfunktionen					
Græsmarksstyring					
Opsætte og vedligeholde					

hegn					
Bedømme græsmængden i marken og behov for ændring af græstilbud					
Flytte køer til anden mark					
Øvrigt arbejde					
Holde rent og i orden					
Håndtere affald korrekt					
Eftersyn af maskiner					Starttjek traktor og ged, smøring,
Pumpe gylle ud					
Fyring og kontrol med halmfyr					
Kalkning					
Vedligehold af læhegn					
Fleksibilitet og ansvarlighed:					
Omgang og adfærd i arbejdet:					
Evt.:					